

Nr 290

Av herr **Gezelius**, *angående framläggande för 1957 års riksdag av förslag till lag om skyldighet för järnvägsinnehavare att upplåta mark till ny övergång, m. m.*

I skrivelse den 17 april 1948 (nr 116) hemställde riksdagen hos Kungl. Maj:t om utredning av frågan om fördelning av kostnaderna för anordningar vid korsning mellan järnväg och ägoväg samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I anledning härav förordnades lagmannen Alfred Bexelius att inom justitiedepartementet verkställa den begärda utredningen.

Den 10 december 1951 avgav lagman Bexelius betänkande med förslag till lag om fördelning i vissa fall av kostnader för anordningar i korsning av järnväg och väg m. m.

Därefter synes icke något vara åtgjort i saken.

I sitt betänkande med därtill fogat lagförslag upptog Bexelius icke endast kostnadsfördelningsfrågorna utan även fråga om skyldighet för järnvägsinnehavare att upplåta mark för övergång och att medgiva breddning eller annan ändring av befintlig övergång.

De nu berörda frågorna har under senare tid vunnit ökad aktualitet. Den ökade tåghastigheten och den ökade trafikvolymen har skärpt kraven på trafiksäkerhet. Detta har lett till att bland annat statens järnvägar i fråga om nya övergångar eller ändring av befintliga intagit en mycket restriktiv hållning samt för anordnandet av ny övergång uppställt villkor som näppe- ligen kan anses skäligen. Man synes förmena, att man i princip icke är skyldig att utan åläggande medverka till inrättande av en ny övergång och att i allt fall vederbörande markägare alltid skulle vara skyldig att ensam bekosta övergången och att underkasta sig de villkor för dess begagnande, som uppställas av järnvägsledningen. Denna uppfattning överensstämmer icke med den åsikt som utredningsmannen stannat vid.

Frågan om järnvägsinnehavares skyldighet att upplåta mark för övergång är av minst lika stor betydelse som kostnadsfördelningsfrågorna. Båda kräver en skyndsam lösning.

Utredningsmannen anger i sitt betänkande att en förutsättning för tillämpligheten av de föreslagna bestämmelserna måste vara, att fråga är om övergång, som tillgodoser viss fastighets behov av förbindelse mellan ägor hörande till samma fastighet, vilka åtskiljas av järnväg. Detta innebär en-

ligt min mening en alltför snäv gränsdragning. Bestämmelserna bör tillämpas i varje fall, då övergången erfordras för ett ändamålsenligt brukande av en fastighet eller fastighetsdel, exempelvis för det fall att järnvägen avskär en skogsfastighets förbindelse med flottled, dit skogsprodukterna vid rationell drift måste utforslas.

Jag hemställer härmed, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte till 1957 års riksdag framlägga förslag till lag om skyldighet för järnvägsinnehavare att upplåta mark till ny övergång och att medgiva breddning eller annan ändring av befintlig övergång samt om fördelning av kostnader för anordningar i korsning av järnväg och väg.

Stockholm den 26 januari 1956

Birger Gezelius
